

YUQORI SALOHIYATLI VENCHUR TASHABBUSLARI UCHUN ILG'OR TEXNIKA VA STRATEGIK ASOSLAR

QARAJANOVA GULNOZA TOLLIYEVNA

SamISI, Investitsiya va innovatsiyalar kafedrası asistenti,

BAXRITDINOVA MADINA HAMZA QIZI

BAHROMOV ALISHER ABROR O'G'LI

PARDAYEV JAVOHIRBEK ALISHER O'G'LI

SamISI, Buxgalteriya xisobi yo'nalishi, 5-kurs talabalari

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqola yuqori salohiyatli venchur tashabbuslari muvaffaqiyati uchun zarur bo'lgan ilg'or amaliyotlar va strategik asoslarni o'rganadi. Maqsadlar va asosiy natijalar (OKR) kabi strategik rejalashtirish usullari Porterning beshta kuch modeli kabi analitik vositalar bilan birgalikda venchur kapitalining dinamik manzarasini boshqarishda tashkilotlarga yo'l ko'rsatadi. Yoritiladigan asosiy yo'nalishlarga venchur moliyalashtirish, korporativ hamkorlik, iste'dodlarni rivojlantirish va venchur risklarini tahlil qilish kiradi. Yuqori salohiyatli korxonalar misollar tadbirkorlik muvaffaqiyati uchun turli imkoniyatlarni ko'rsatadi. Muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta'minlash uchun siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy jihatlarni hisobga olish juda muhimdir. Ushbu metodologiya va asoslardan foydalangan holda, tashkilotlar g'oyalarni innovatsiyalar va barqaror o'sishni rag'batlantiradigan aniq loyihalarga samarali aylantirishlari mumkin.

Kalit so'zlar: venchur tashabbuslari, ilg'or amaliyotlar, strategik asoslar, yuqori salohiyatli korxonalar, strategik rejalashtirish, venchur moliyalashtirish, korporativ hamkorlik, iste'dodlarni rivojlantirish, risklarni tahlil qilish, OKRs, Porterning beshta kuchi, tadbirkorlik muvaffaqiyati, barqaror o'sish

ADVANCED TECHNIQUES AND STRATEGIC FRAMEWORKS FOR HIGH-POTENTIAL VENTURE INITIATIVES

Abstract: This scientific article explores advanced practices and strategic frameworks essential for the success of high-potential venture initiatives. Strategic planning techniques, such as objectives and key results (OKRs), coupled with analytical tools like Porter's five forces model, guide organizations in navigating the dynamic landscape of venture capital. Key areas covered include venture financing, corporate collaboration, talent development, and venture risk analysis. Examples of high-potential ventures illustrate the diverse opportunities for entrepreneurial success. To ensure successful implementation, considerations of political, economic,

and social aspects are crucial. By employing these methodologies and frameworks, organizations can effectively translate ideas into tangible projects, driving innovation and sustainable growth.

Keywords: venture initiatives, advanced practices, strategic frameworks, high-potential ventures, strategic planning, venture financing, corporate collaboration, talent development, risk analysis, OKRs, Porter's five forces, entrepreneurial success, sustainable growth

ПЕРЕДОВЫЕ МЕТОДЫ И СТРАТЕГИЧЕСКИЕ РАМКИ ДЛЯ ВЫСОКОПОТЕНЦИАЛЬНЫХ ВЕНЧУРНЫХ ИНИЦИАТИВ

Аннотация: В этой научной статье исследуются передовые практики и стратегические основы, необходимые для успеха высокопотенциальных венчурных инициатив. Методы стратегического планирования, такие как цели и ключевые результаты (OKR), в сочетании с аналитическими инструментами, такими как модель пяти сил Портера, помогают организациям ориентироваться в динамичном ландшафте венчурного капитала. Ключевые области охвата включают венчурное финансирование, корпоративное сотрудничество, развитие талантов и анализ венчурных рисков. Примеры предприятий с высоким потенциалом иллюстрируют разнообразные возможности для предпринимательского успеха. Для обеспечения успешной реализации решающее значение имеют политические, экономические и социальные аспекты. Используя эти методологии и структуры, организации могут эффективно воплощать идеи в реальные проекты, стимулируя инновации и устойчивый рост.

Ключевые слова: венчурные инициативы, передовые практики, стратегические рамки, высокопотенциальные венчурные предприятия, стратегическое планирование, венчурное финансирование, корпоративное сотрудничество, развитие талантов, анализ рисков, OKR, пять сил Портера, предпринимательский успех, устойчивый рост.

g

δ

g

δ

δ 1. Venchur moliyalashtirish fenomeni:

δ • Venchur kapitali (VC) yuqori texnologiyali korxonalarni qo'llab-quvvatlashda biznes yaratish va o'sish uchun zarur bo'lgan investitsiyalarni taqdim etish orqali asosiy rol o'ynaydi [Zoaib Z. Rangwala, 2018].

δ

δ

Ushbu strategiyalar dinamik yuqori texnologiyali biznesni boshqarish uchun juda muhim. Ular taqdim etilgan fikrlar orqali asosiy fikrlar universalconference.us

- Venchur kapitalini moliyalashtirishning har xil turlari farishta investitsiyasini, xususiyy venchur kapitalni va korporativ venchur kapitalni o'z ichiga oladi, ularning har biri o'ziga xos imtiyozlar va muammolarni taklif qiladi.

- Davlat homiyligidagi moliyalashtirish ham tadbirkorlarni moliyalashtirishning muhim manbai bo'lib, yuqori texnologiyali korxonalarining barqarorligi va rivojlanishiga ko'maklashishi mumkin.

- Korporativ tadbirkorlik yirik korxonalarda innovatsiyalarni rag'batlantirish va startaplar bilan hamkorlik qilish imkoniyatlarini yaratib, an'anaviy moliyalashtirish modellariga jozibali muqobil bo'ldi [10].

- Muvaffaqiyatli korporativ venchur modellari biznesning asosiy ustuvorliklariga mos keladi, strategik investitsiyalarni jalb qiladi va korporativ raqobatdosh ustunlikni oshiradi.

- Korporatsiyalar va startaplar o'rtasida korporativ korxonalar orqali hamkorlik qilish ilg'or texnologiyalar va innovatsion yechimlardan foydalanish kabi o'zaro manfaatli natijalarga olib kelishi mumkin.

2. Yuqori salohiyatli xodimlarni malakasini oshirish:

- Yuqori potentsial xodimlarga (HiPos) sarmoya kiritish tashkilot muvaffaqiyati va innovatsiyalar uchun juda muhim bo'lib, individual imkoniyatlar va maqsadlarga moslashtirilgan strategik va uzoq muddatli rivojlanish yondashuvini talab qiladi [8].

- HiPos strategik aktivlar sifatida ko'rib chiqilishi kerak, asosiy e'tibor individual rivojlanish rejalari, etakchilikni rivojlantirish tashabbuslari va tashkilot ichida o'sish va ta'sir qilish imkoniyatlarini taqdim etishga qaratilgan.

- HiPos-ga doimiy sarmoya kiritish, doimiy fikr-mulohaza, e'tirof va uzluksiz o'rganish madaniyati bilan bir qatorda, xodimlarga ham, tashkilotga ham foyda keltiradigan ishtirok etish, malaka oshirish va etakchilik tayyorgarligiga yordam beradi.

Ushbu ilg'or tajribalar va strategik asoslar doimiy rivojlanib borayotgan tadbirkorlik muhitida yuqori salohiyatli venchur tashabbuslarining muvaffaqiyati va barqarorligini ta'minlash uchun moliyaviy qo'llab-quvvatlash, korporativ hamkorlik va iste'dodlarni rivojlantirish muhimligini ta'kidlaydi.

Venchur risklarini tahlil qilish uchun potentsial muammolarni baholash va boshqarishga yordam beradigan ko'plab usullar mavjud. Ushbu usullardan biri mutaxassislarni qiziqtirgan masalalar bo'yicha fikrlarini to'plashni o'z ichiga olgan ekspert tahlilidir. Analog usul o'xshash xususiyatlarga ega bo'lgan mavjud loyihalar bilan taqqoslashni o'z ichiga oladi. Limit darajasining ko'rsatkichlarini tahlil qilish loyihaning muhim nuqtalarini aniqlashga yordam beradi, bunda xavflar paydo bo'lishi mumkin. Loyiyaning sezgirligini tahlil qilish turli xil loyiha

parametrlaridagi o'zgarishlar uning muvaffaqiyatiga qanday ta'sir qilishini baholashga imkon beradi. Loyihani ishlab chiqish stsenariylarini tahlil qilish voqealarni rivojlantirishning turli xil variantlarini va ularning loyihaga ta'sirini ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi. Loyiha qarorlari daraxtlarini qurish usuli turli qarorlarning oqibatlarini tasavvur qilish va loyihani ishlab chiqish uchun maqbul yo'lni tanlashga yordam beradi. Monte-Karlo simulyatsiyasi kabi simulyatsiya usullari tasodifiy kiritilgan ma'lumotlarga asoslangan turli natijalar ehtimolini baholash uchun ishlatiladi.

Bundan tashqari, reja, byudjet va shartnomalar kabi loyiha materiallari va hujjatlarini ko'rib chiqish potentsial xavflarni tushunish uchun asosdir. Loyiha jamoasi bilan miya hujumi mumkin bo'lgan xavflar haqida yangi g'oyalarni yaratishga olib kelishi mumkin. SWOT tahlili loyihaning kuchli va zaif tomonlarini, shuningdek, imkoniyatlar va tahdidlarni aniqlashga yordam beradi. Ishikava diagrammasi yoki sabab va ta'sir diagrammasi potentsial muammolarning asosiy sabablarini aniqlash uchun ishlatiladi. Ushbu usullar xavf tahliliga kompleks yondashish imkonini beradi va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va ularni hal qilish usullarini chuqurroq tushunish imkonini beradi.

Yuqori potentsial venchur tashabbuslarining ba'zi misollari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- *Energiya innovatsiyasi:* Korxonalar innovatsion texnologiyalarni tushunish, iste'molchilarning xatti-harakatlarini tushunish va tartibga soluvchi talablardan xabardor bo'lishga asoslangan yangi energiya va toza texnologiya korxonalariga yo'naltirilgan bo'lib, yiliga yangi mahsulot/xizmat sotishdan kamida 50 million dollar ishlab chiqarishni maqsad qilgan. besh yil yoki undan kamroq vaqt [9].

- *Yuqori o'sish potentsialiga ega bo'lgan startaplar:* yuqori o'sish potentsialini namoyish etuvchi, sarmoyalarning yuqori rentabelligi, innovatsiyalar, bozorni kengaytirish, eng yaxshilarini jalb qilish kabi omillar tufayli investorlarni jalb qiluvchi startaplar.

- *Qo'shma korxonalar misollar:* o'sishni rag'batlantirish, portfollarni diversifikatsiya qilish va risklarni bo'lishish, xarajatlarni kamaytirish, brendni oshirish, ko'nikmalarga ega bo'lish va individual korxonalar nisbatan tez natijalarga erishish orqali raqobatdosh ustunliklarga ega bo'lish uchun kompaniyalar o'rtasidagi qo'shma korxonalar [7].

Bu misollar energiya innovatsiyasidan yuqori o'sish sur'atiga ega startaplarga, har biri o'ziga xos xususiyatlarga va tadbirkorlik muvaffaqiyati uchun salohiyatga ega bo'lgan strategik qo'shma korxonalar gacha bo'lgan yuqori salohiyatli venchur tashabbuslarining xilma-xilligini ta'kidlaydi.

Strategik tashabbuslarni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun loyihalarga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy jihatlarni ham hisobga olish kerak. Bu nafaqat strategik rejalashtirishni, balki o'zgarishlarni boshqarish, etakchilik va jamoani rivojlantirish, uzluksiz o'rganish va moslashishni o'z ichiga olgan yaxlit yondashuvni talab qiladi. Venchur tashabbuslari ko'pincha jasorat va tavakkal qilishni talab qiladi, ammo to'g'ri usullar va strategik asoslar bilan ular innovatsiyalar va barqaror muvaffaqiyatlarga olib kelishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, venchur tashabbuslari uchun ilg'or tajribalar va strategik asoslar tashkilotlarga g'oyalarni aniq loyihalarga aylantirish va muhim natijalarga erishishga yordam beradigan keng qamrovli vositalar va yondashuvlarni taqdim etadi. Ular venchur loyihalarni nafaqat yuqori salohiyatli, balki amalga oshirish mumkin bo'lishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi, bu esa uzoq muddatli qiymat yaratish va tashkilotning strategik maqsadlariga erishish uchun kalit hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abrams R. (2014), *Biznes-plan na 100%. Strategiya i taktika effektivnogo biz- nesa.* — M.: Alpina Pabliher — 468 s.
2. Adelman P. J., Akan M. Marks, (2007), *Entrepreneurial finance.* — 4th ed. Uppaer Saddle River, New Jersey 07458: Pearson Plentice Hall — 404 p.
3. Boyer F. P. *Prakticheskiye primeri otsenki stoimosti texnologiy,* (2007) — M.: Olimp-Biznes — 342 s.
4. Charles Plant, (2007) *Advisor of Business Mentorship & Entrepreneurship Program, MaRS, Research & Innovation's Market Readiness Program.* — Schulich School of Business, York University, Canada — 200 p.
5. H. Stevenson, Michael J. Roberts, and Amar Bhide, (1999), *Harvard Business School Press.* — Boston — 609 p. ISBN-13 978-0-87584-892-1.
6. Zoab Z. Rangwala, (2018), *Leadership Skills to Sustain High-Tech Entrepreneurial Ventures* — 132 p.
7. <https://www.bundl.com/articles/10-joint-venture-examples-you-should-know-about>
8. <https://www.edstellar.com/blog/high-potential-employee-development-plan>
9. <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?research=6843>
10. <https://www.wamda.com/2024/03/corporate-venturing-elevate-mena-entrepreneurial-landscape>

**CONFERENCE ON THE ROLE AND IMPORTANCE
OF SCIENCE IN THE MODERN WORLD**

Volume 01, Issue 03, 2024